

Hospodárska a sociálna rada
Slovenskej republiky

Bratislava 24.10.2022

Číslo záznamu: 103279/2022

Z Á Z N A M

z mimoriadneho plenárneho zasadnutia Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky konaného dňa 24.10.2022

Miesto konania: nová budova Úradu vlády SR
Prítomní: podľa prezenčnej listiny
Rokovanie viedla: Monika Uhlerová, podpredsedníčka HSR SR

Návrh programu:

1. Kompenzácia vysokých cien energií pre podnikateľské subjekty

Rokovanie otvorila a viedla podpredsedníčka rady M. Uhlerová, ktorá ospravedlnila neprítomnosť predsedu rady M. Krajniaka. Privítala na mimoriadnom zasadnutí Hospodárskej a sociálnej rady SR predsedu NR SR Borisa Kollára, predsedu vlády SR Eduarda Hegera, ostatných zástupcov vlády, zástupcov zamestnancov a zástupcov zamestnávateľov. Skonštatovala, že mimoriadne plenárne zasadnutie je uznášaniaschopné a môže prijímať závery.

Podpredsedníčka rady M. Uhlerová vyzvala prítomných, aby sa vyjadrili, či súhlasia s návrhom programu mimoriadneho plenárneho zasadnutia uvedeného v pozvánke a či majú návrhy na jeho doplnenie.

Program rokovania bol schválený bez pripomienok.

K bodu 1:

Kompenzácia vysokých cien energií pre podnikateľské subjekty

Predseda vlády SR E. Heger uviedol, že vláda SR sa vysokým cenám energií venuje už niekoľko mesiacov. V prvom rade sa vláda zameriavala na potrebu pomoci riešiť ceny vysokých energií pre domácnosti, ale v dôsledku vývoja cien na trhu s energiami, je potrebné riešiť pomoc s vysokými cenami energií aj pre podnikateľské subjekty. V tejto súvislosti

predseda vlády SR E. Heger predstavil sociálnym partnerom návrh pomoci pre podnikateľské subjekty, ktorý spočíva v zastropovaní cien elektriny a plynu. Predseda vlády SR E. Heger zároveň informoval plénum, že k otázkam samosprávy bude samostatné stretnutie a pôjde o samostatný komplexný návrh. To isté platí aj pre domácnosti, bude to samostatné riešenie, ktoré bude predstavené v priebehu nasledujúcich týždňov. Ceny energií pre domácnosti sú do konca roka zastropované a cenníky pre domácnosti zverejňuje Úrad pre reguláciu sieťových odvetví až koncom novembra a začiatkom decembra.

Predseda vlády SR E. Heger ďalej uviedol, že sa navýšil rozpočet pre tento rok, ktorý už bol schválený Národnou radou SR. Celková pomoc bola stanovená v objeme 1,5 miliardy eur na rôzne subjekty, z toho pre podnikateľské subjekty vo výške 900 miliónov eur. Pre budúci rok má byť pomoc vyčlenená v objeme 3,5 miliardy eur, je v tom aj položka pre podnikateľské subjekty. Podmienkou toho, aby sa tieto financie mohli distribuovať ako pomoc pre podnikateľské subjekty, je schválenie štátneho rozpočtu pre rok 2023 Národnou radou SR.

Predseda vlády SR E. Heger uviedol, že vláda navrhuje zastropovanie cien elektriny na sumu 199 eur za megawatthodinu a plynu na sumu 99 eur za megawatthodinu, čo znamená, že všetko nad túto cenu, čo bude vyúčtované, tak 80% výdavkov z toho firmám preplatí štát. Realizovať to chce vláda priamo cez dodávateľov, aby zamedzila akejkoľvek byrokracii navyše. Túto pomoc by vláda chcela realizovať od 1.1.2023, ale už aj v posledných dvoch mesiacoch tohto roka budú mať firmy parametricky takú istú pomoc. Aby sa vedeli tieto financie zúčtovať do firiem, do úvahy sa zoberú iné referenčné mesiace (nie posledné dva mesiace roka), ale to bude september a október, aby sa to vedelo čo najrýchlejšie spracovať. Navrhované opatrenia budú platiť do 31.3.2023 a následne sa prehodnotia, podľa toho aká bude situácia na trhu s energiami.

Minister hospodárstva SR K. Hirman uviedol, že vo svojom rezorte zriadil pracovné skupiny zložené z priamych expertov, ľudí z distribučných sústav, dodávateľov energií, ktoré pracovali na rôznych riešeniach pomoci pre firmy. Prepočty sa robili vzájomne s kolegami z Ministerstva financií SR. Všetky čísla sa doladzovali tak, aby sa na jednej strane brali do úvahy zdroje dostupné v štátnom rozpočte a na druhej strane realita v podnikateľskom živote, aby sa našlo riešenie, ktoré by bolo schodné hlavne pre tento rok.

Minister hospodárstva SR K. Hirman ďalej uviedol, že výsledkom návrhu pomoci pre firmy je to, o čom pán premiér informoval plénum v úvode. Základné parametre toho, že sa tento rok pôjde primárne cez jednoduchú schému, ktorú vie Slovenská republika veľmi rýchlo v priebehu pár dní, maximálne 2 týždňov notifikovať v Bruseli a ktorá bude zahŕňať všetky podnikateľské subjekty bez rozdielu. To znamená, všetky subjekty, ktoré vykonávajú hospodársku činnosť, bez ohľadu na ich právny štatút, spôsob financovania, ich veľkosť, bez ohľadu na to či sú v strate alebo nie sú v strate. Zahŕňa to aj občianske združenia, spolky, zväzy, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť. Minister hospodárstva SR K. Hirman ďalej uviedol, že sa to nebude týkať úverových a finančných inštitúcií v zmysle legislatívy Európskej únie, regulovaných subjektov, ktoré už regulované ceny majú a podnikov, ktoré sú na sankčnom zozname Európskej únie v dôsledku agresie Ruska voči Ukrajine. Oprávnený príjemca bude musieť spĺňať štandardné podmienky, čo znamená, nemať konkurzné konanie, mať vysporiadané

finančné rozpočtové záležitosti a ďalšie, ktoré sú štandardné ku každej takejto schéme pomoci, a na uplatnenie bude postačovať len čestné vyhlásenie štatutára spoločnosti, aby sa to zjednodušilo. Podávanie bude elektronické. Podstata spočíva v tom, že sa do úvahy zoberú dva mesiace tohto roka a to september a október, kde tie podnikateľské subjekty, ktoré už majú teraz náklad na jednotku energie nad 199 euro za megawatthodinu silovej elektriny a 99 eur pri plyne, si budú môcť požiadať o preplatenie týchto zvýšených nákladov do výšky 80%, teda do výšky 500 000 eur na firmu, táto suma vychádza z pravidiel Európskej únie. S takou schémou a za týchto podmienok sa tieto finančné prostriedky vedia rýchlo spracovať ešte tento rok. Minister hospodárstva SR K. Hirman zároveň uviedol, že všetky ostatné možnosti, ktoré sa zvažovali boli komplikovanejšie, vytvárali rôzne bariéry pre podniky, podnikateľov a celý proces by bol oveľa zložitejší. Nedalo by sa to fyzicky administratívne, legislatívne stihnúť tohto roku. Na vyplatenie týchto financií je ešte potrebná diskusia s dodávateľmi energií, aby prostriedky k firmám došli čo najskôr v tomto roku, aby sa naplnili pravidlá, ktoré platia pre vyplácanie takýchto schém, ktoré sú dané, a ktoré nie je možné zmeniť. Vychádza to ako najrealistickejší scenár pre tento rok.

M. Kiral'varga z RÚZ požiadal o upresnenie toho, či obmedzenie 500 000 eur tento rok je na zostávajúce 2 mesiace a aké bude obmedzenie na budúci rok.

Minister hospodárstva SR K. Hirman reagoval, že obmedzenie na tento rok je suma 500 000 eur a v budúcom roku to bude upresňovať Ministerstvo financií SR, podľa toho ako sa bude vyvíjať situácia na trhu s tým, že je to zatiaľ naplánované do 31.3.2023.

Minister financií SR I. Matovič doplnil, že budúci rok je mesačné obmedzenie 100 000 eur.

Predseda vlády SR E. Heger ešte doplnil, že zatiaľ nie je jasné, či už po marci ceny klesnú, preto je možné, že bude potrebné túto pomoc predĺžiť. Je dôležité, aby nebol vyčerpaný finančný rámec pomoci do marca, a preto rozložili pomoc na 100 000 eur na mesiac.

A. Matušek z APZD sa opýtal, či cena 199 eur za megawatthodinu silovej elektriny je celá cena alebo je to cena len komodity bez DPH a bez poplatkov pre distribučné spoločnosti nezávislé od dodávateľa energií?

Minister hospodárstva SR K. Hirman reagoval, že je to cena len komodity bez DPH, bez distribučných poplatkov, nezávislé od dodávateľa energií.

I. Pramuk z AZZZ SR sa opýtal, či súčasne predstavovaná schéma pomoci sa týka aj zdravotníctva? Uviedol, že niektoré zdravotnícke zariadenia fungujú aj alternatívnymi spôsobmi vykurovania napr. biomasa, pelety a iné, a požiadal, aby sa mohli kompenzovať aj tieto zariadenia. Zároveň upozornil, že nemocnice musia fungovať 24 hodín 7 dní v týždni a fungujú na základe ďalších regulácií a vyhlášok, ktoré stanovujú aké teploty musia mať na operačných sálach, u pacientov a iné, a pokiaľ by kompenzácia nebola taká, ktorú sú schopné zvládnuť budú to musieť preniesť na pacienta.

Štátny tajomník Ministerstva financií SR M. Klimek reagoval, že je to tak ako to bolo uvedené v úvode, je to schéma pomoci firmám. Schéma pomoci verejnému sektoru sa bude prezentovať v dohľadnom čase. Bude predstavená separátna schéma, kde sa vyberie špeciálny

sektor zdravotníctva, prostredníctvom Všeobecnej zdravotnej poisťovne bude sektor dofinancovaný v nevyhnutnom rámci.

E. Macho z AZZZ SR ocenil personálne zastúpenie na dnešnej Hospodárskej a sociálnej rade SR. Opýtal sa, či tohtoročnú schému štátnej pomoci bude administrovať iba Ministerstvo hospodárstva SR a kedy budú mať k schéme pomoci detailnejšie informácie, nakoľko AZZZ SR zastupuje viacero segmentov podnikateľského prostredia.

Minister hospodárstva SR K. Hirman reagoval, že schéma pomoci sa bude realizovať cez Ministerstvo hospodárstva SR a zopakoval, že podmienky sú štandardné, bude sa to realizovať v spolupráci s dodávateľmi, ale musí sa to ešte doladiť. Výzva bude zverejnená čo najskôr, ešte tento týždeň bude zaslaná na notifikáciu.

A. Matušek z APZD sa opýtal, či pôjde o pomoc na firmu alebo len na jedného vlastníka a podotkol, že pri pandémie COVID bolo na veľa takých firiem zabudnuté.

Minister hospodárstva SR K. Hirman reagoval, že malo by to byť podľa identifikácie účtu ako dostáva za odber (odberateľ), ale ešte to nie je úplne technicko-legislatívne uzavreté, od 1. januára 2023 sa to upresní. V otázke majetkového prepojenia môže byť problém, overí sa to presnejšie, je to v rámci pravidiel Európskej únie. Ďalej uviedol, že ideálna schéma neexistuje, dôležité je, aby pomoc dostala podstatná časť podnikateľských subjektov ešte v tomto roku. Určite budú firmy kde táto pomoc nepomôže v dostatočnej miere, ale snažili sa o to, aby každý podnikateľský subjekt dostal úmernú pomoc.

Predseda vlády SR E. Heger doplnil, že sa to musí notifikovať v Bruseli, základné pravidlá sú dané. Ku konkrétnym mechanizmom ešte prebiehajú rokovania s obchodníkmi, aby sa to zabezpečilo pre firmy čo najjednoduchšie, v priebehu týždňov to bude predstavené.

E. Macho a R. Machunka za AZZZ SR, J. Špirko a M. Kiral'varga za RÚZ požiadali, aby čo najskôr dostali k dispozícii písomný materiál, ktorý by postúpili svojim členským základňam na pripomienkovanie.

Štátny tajomník Ministerstva financií SR M. Klimek doplnil 2 technické poznámky: 1. schéma pomoci na budúci rok je podmienená schválením štátneho rozpočtu pre budúci rok, v rozpočtovom provizóriu nebudú žiadne peniaze na túto pomoc, 2. pripomienky, ktoré uviedli p. Machunka, p. Macho, p. Matušek považuje za relevantné, bude sa na ne snažiť prihliadať, a tam kde to bude možné, Ministerstvo hospodárstva SR zapracuje do schémy.

J. Špirko z RÚZ reagoval, že sa nedá očakávať, aby sa na tripartite odprezentovali všetky relevantné pripomienky, potrebná je diskusia s ich členskými základňami, aby sa v rámci tejto diskusie čo najlepšie spracoval podkladový materiál. Ďalej uviedol, že na Ministerstve hospodárstva SR bolo pracované s nejakými štatistickými údajmi a spýtal sa, že či sa vie, koľkých subjektov sa táto pomoc bude týkať, koľké z nich sa zmestia do limitu 500 000 eur pre tento rok, koľké podnikateľské subjekty budú prijímať tento efekt len čiastočne, lebo sú dostatočne veľké na to, že sa ich to príliš týkať nebude.

Minister hospodárstva SR K. Hirman reagoval, že analytika sa robila pravidelne každý deň aj s kolegami z Ministerstva práce, sociálnych vecí na rodiny SR a z Ministerstva financií SR. Overovali sa dáta, a bude sa to týkať drvivej časti podnikateľských subjektov na území SR, zopakoval informácie ku schéme pomoci, ktoré už uviedol na začiatku zasadnutia.

A.Matušek z APZD reagoval, že APZD zastupuje priemysel, ktorý je globálny, štátna pomoc je limitovaná. Dá sa čerpať v rámci EÚ len jedenkrát pri obmedzujúcej čiastke 500 000 eur. Je to zanedbateľná čiastka, štatistická chyba. Majú spočítané koľko ich stoja energie navyše, suma pomoci je veľmi nízka.

Predseda vlády SR E. Heger reagoval, že ide o pomoc pre celú ekonomiku, konkrétne v súčasnosti o 600 000 podnikateľských subjektov. U 300 špecifických podnikateľských subjektov, ktoré sú pre ekonomiku najdôležitejšie, budú prebiehať ešte rokovania na Ministerstve hospodárstva SR.

Minister hospodárstva SR K. Hirman reagoval, že mal stretnutie aj s veľkými firmami, nezaznamenal ani od jedného, že to je štatistická chyba. Mnohé firmy už zakomponovali zvýšené náklady do ceny výrobkov, to je tiež aspekt, ktorý tu je prítomný. Snažia sa pomôcť všetkým podnikateľským subjektom na území SR, pre drvivú časť z nich ide o zásadnú pomoc, ktorá je udržateľná v rámci štátneho rozpočtu a v rámci pravidiel, ktoré sú jednoducho dané. Uviedol, že podklady dostanú, diskusia je nutná a je vítaná, ale treba ju viesť vo vecnom, reálnom, pragmatickom a férovom duchu.

A.Matušek z APZD reagoval, že týmto sa bude znižovať konkurencieschopnosť, medzinárodné koncerny „matky“ sa budú rozhodovať, ak v rámci európskych pravidiel to bude možné čerpať len raz.

Podpredsedníčka vlády a ministerka investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie V. Remišová poznamenala, že limit 500 000 eur vyplýva z dočasného krízového rámca, ktorý schválila Európska komisia. Žiadnu inú schému by sa v tomto roku nepodarilo tak rýchlo zadministrovať, je to najjednoduchšia cesta, aby sa peniaze čo najrýchlejšie dostali k podnikom. Konštatovala, že požiadavky podnikov sú rôzne, a pre energeticky náročné podniky je to zlomok z tejto sumy, ale suma 500 000 eur pomôže mnohým malým a stredným podnikateľským subjektom vykompenzovať vysoké ceny.

M. Kiral'varga za RÚZ uviedol, že súhlasí so všetkými požiadavkami, ktoré boli vznesené zo strany kolegov. Zároveň uviedol, že je to veľmi dobrý signál zo strany vlády, stropy cien sú navrhované, výhradu má voči limitovanej hranici 100 000 eur na mesiac.

Predseda vlády SR E. Heger reagoval, že sa robili komplexné prepočty, kedy bolo potrebné zladiť množstvo parametrov, ale chýbajú tiež dáta, problém je v desaťročia zanedbaných informačných systémoch. V tejto súvislosti požiadal zamestnávateľské zväzy o dáta, ktorými disponujú ich členské základne. Opätovne zdôraznil, že primárnym cieľom je pomoc podnikateľskému sektoru.

Štátny tajomník Ministerstva financií SR M. Klimek uviedol, že je to záväzok zo strany vlády a pripraví sa schéma aj pre energeticky najnáročnejšie podniky.

I. Pramuk z AZZZ SR, sa opýtal, kedy bude predstavená schéma pomoci pre verejný sektor.

Predseda vlády SR E. Heger reagoval, že bude v priebehu pár týždňov dopracovaná v spolupráci s Ministerstvom hospodárstva SR.

Predseda vlády SR E. Heger uviedol, že v pléne zazneli dôležité otázky zo strany sociálnych partnerov, ktoré budú predmetom ďalších rokovaní na príslušných ministerstvách.

Minister hospodárstva SR K. Hirman uviedol, že na Ministerstve hospodárstva SR je niekoľko pracovných skupín zameraných na rôzne reťazce, pre domácnosti, podnikateľské sektory. Ešte dnes sa rozošle základný materiál a vo štvrtok bude stretnutie, aby si prešli všetky pripomienky, návrhy a doladili detaily.

Predseda vlády SR E. Heger sa na záver opýtal, či tento návrh schémy pomoci má u sociálnych partnerov základnú podporu.

R. Machunka uviedol, že áno, pozitívne hodnotia, že niečo takéto je pripravené, chápu náročnosť celého procesu, očakávajú avizované riešenie pre veľké podniky. E. Macho z AZZZ SR ešte doplnil, že čo sa týka veľkých podnikov, v potravinárstve je kolídacia, spor so schémou štátnej pomoci, ktorú máme.

M. Kiral'varga za RÚZ uviedol, že majú výhrady k limitovanej hranici 100 000 eur finančnej pomoci, ale podporujú návrh, aby sa ceny kompenzovali. Zároveň požiadal o stretnutie pre energeticky náročný priemysel.

A. Matušek za APZD súhlasil s návrhom.

M. Mikula za SOS súhlasil s návrhom, ale doplnil, že je potrebné otvoriť tému pre veľké vysokoenergetické podniky.

M. Uhlerová za KOZ SR uviedla, že KOZ SR berie predložené informácie na vedomie.

Predseda vlády SR E. Heger reagoval, že dá sa to riešiť súbežne, s tým čo už je pripravené, a nadviazať na to. Opakovane poukázal na absenciu dát v informačných systémoch, v tejto súvislosti požiadal zamestnávateľské zväzy, aby navrhli svojich zástupcov z hľadiska dát do pracovnej skupiny.

Predseda vlády SR E. Heger uviedol, že cieľom vlády je dostať Slovensko opäť do formy. Teraz vláda nastavila parametre pomoci na 99 % podnikateľského prostredia a následne sa bude venovať aj pomoci veľkým energeticky náročným podnikom. Upozornil, že táto pomoc je naviazaná na schválenie štátneho rozpočtu.

Predseda vlády SR E. Heger poďakoval sociálnym partnerom za vecnú a konštruktívnu diskusiu.

Záver:

Rada berie predložené informácie na vedomie.

Podpredsedníčka rady M. Uhlerová poďakovala všetkým prítomným za účasť.

za vládu

Tomáš O P A R T Y
člen predsedníctva rady

za zástupcov zamestnancov
Monika UHLEROVÁ
podpredsedníčka rady

za zástupcov zamestnávateľov

Emil Macho

člen predsedníctva rady